

NAŠA SMUČINA NAŠA STUČINA

... NESEČNO
... UPRAVNI ODBOR
... IREDNIŠKI ODBOR
... SLAVKO KNAPFELJ
... REDAKCIJSKI ODBOR
... IZVODOV

15. VII. 1965

IV-10

22.VII.-DAN VSTAJE

Koselj
Anton

Po načrtu nemške vrhovne komande se je 6. aprila 1941 začel napad na Jugoslavijo s približno petdesetimi nemškimi, italijanskimi in madžarskimi divizijami. Tisti dan zjutraj so začela nemška letala brez vojne napovedi teroristično napadati - bombardirati nezaščiteni Beograd, fašistične divizije pa so začele z napadom skoraj na vseh jugoslovanskih mejah.

Že pri samem pričetku vojne se je pokazala vsa gniloba stare Jugoslavije in neurejenost kraljeve vojske. Generali in višji vodje vojske so se pri razsulu armade vdajali okupatorjem. Med njimi je bilo precej petokolinaških elementov, ki so razvili razdiralno dejavnost me preostalo vojsko, ki se je še zavestno borila proti okupatorju. Zato je okupator z lahkoto razdelil Jugoslavijo po posameznih področjih, katerim so poveljevali domači izdajalci in fašistični krvniki. Takšen je bil konec Kraljevine Jugoslavije - države zgrajene na politični brezpravnosti delovnih ljudi.

Jugoslavija je bila razkosana in okupirana, vlada s kraljem na čelu pa je pobegnila iz domovine in prepustila ljudstvo samemu sebi. V tako težkih trenutkih ljudstva ni zapustila komunistična partija Jugoslavije. Stopila je na čelo vseh delovnih množic in jih povedla v oborožen odpor proti okupatorjevim silam. Komunistična partija je bila sposobna, da je tudi v pogojih fašistične okupacije nadaljevala boj, ki ga je pričela že v Kraljevini ter smelo odkrivojoč nove oblike in prikladna sredstva za svojo akcijo. 10 aprila 1941 je bil po sklepu seje pri CK KPJ ustanovljen vojni komitej pod vodstvom tovariša Tita. Od tega dne

naprej so se po vsej deželi pričeli oboroženi spopadi z okupatorjem, s ciljem, da osvobodijo ljudi pred nečloveškimi ravnanjem.

Na podlagi boja proti okupatorju je bila 27. aprila 1941 na pobudo CK komunistične partije Slovenije ustanovljena Protiimperalistična fronta, kmalu preimenovana v Osvobodilno fronto. Takrat so Slovenci organizirano pripravljali odpor proti okupatorju.

22. julij pa je bil prelomnica za slovenski narod, na ta dan je prišlo do prvih oboroženih akcij. Na dan vstaje so padli prvi strelci v okolici Medna, kjer so partizani obračunali z okupatorjevim plačancem. Isto se je ponovilo nekaj dni kasneje med Mlinom pri Bledu in Bohinjsko Belo. Tako so se nadaljevale oborožene akcije partizanskih enot najprej na Gorenjskem in Štajerskem, zatem pa tudi v drugih pokrajinah Slovenije.

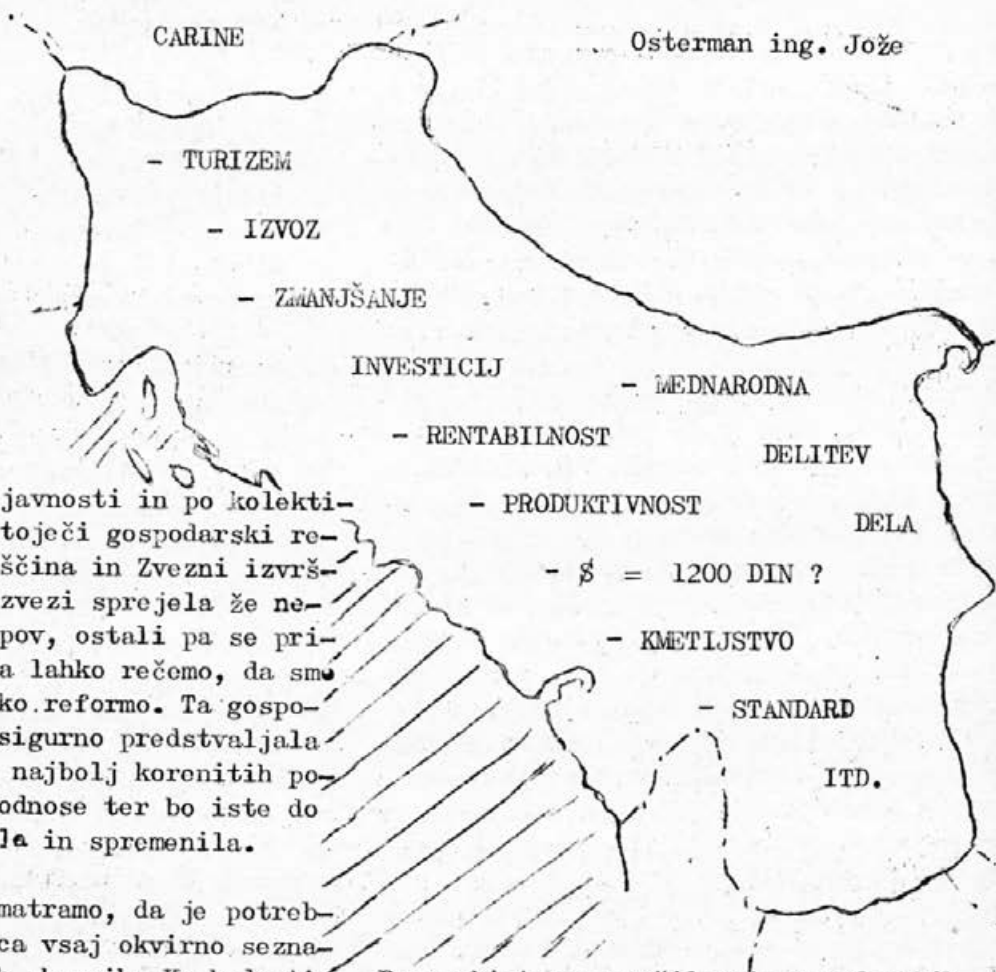
Prvi odkrit spopad z okupatorjem pa je bil na Poljanah nad Jesenicami v začetku avgusta meseca. Od takrat so se partizanske enote v Sloveniji začele množiti in s tem vedno bolj ogroziti okupatorja na slovenskem ozemlju. Mnogo je bilo krvavih borb in napadov na sovražnika, ki so s hrabrostjo partizanske vojske prinesle slovenskemu ljudstvu težko pričakovano svobodo.

Od prvih strelcev na slovenskem je minilo 24 let. V teh letih je bilo dinamično in močno naraščanje gospodarske moči države, ki je zagotavljalo osnovo za bodoči industrijski razvoj in je samo po sebi olajšalo napore ljudi v gospodarski družbeni izgradnji. Takšen razvoj pa je prinesel tudi nove probleme in težave, ki so se in se porajajo iz notranjih odnosov in proporcij v gospodarstvu ter iz zaostajanja gospodarske

(nadaljevanje na str.)

O GOSPODARSKI REFORMI...

Osterman ing. Jože

Že dalj časa se v javnosti in po kolektivnih govori o predstoječi gospodarski reformi. Zvezna skupščina in Zvezni izvršni svet sta v tej zvezi sprejela že nekaj zakonskih ukrepov, ostali pa se pripravljajo, tako, da lahko rečemo, da smo tik pred gospodarsko reformo. Ta gospodarska reforma bo sigurno predstvaljala po letu 1952 enega najbolj korenitih posegov v dosedanje odnose ter bo iste do temeljev preresetala in spremenila.

Prav zaradi tega smatramo, da je potrebno, da našega bralca vsaj okvirno seznanimo o predstojećih ukrepih. Ko bodo ti ukrepi v celoti sprejeti in jih bo treba spraviti v življenje, pa je itak stvar vsakega kolektiva, da se s temi spremembami temeljito spozna in istočasno prilagodi svoje poslovanje tem smernicam.

"DELOVNE ORGANIZACIJE BODO SAME URESNIČEVALE GOSPODARSKO REFORMO"

V tej gospodarski reformi ne gre v bistvu za nek nov gospodarski sistem, pač pa bodo sedanji instrumenti gospodarjenja sigurno doživeli več temeljitih sprememb.

Med ostalim bo uveljavljen enoten devizni tečaj dinarja, govori se okoli 1200 din za 1 USA \$. Ta enotni tečaj naj omogoči, da se bodo vskladili notranji odnosi v gospodarstvu z realno vrednostjo dinarja.

Druga bistvena značilnost gospodarskih sprememb pa bo ustalitev odnosov v cenah na notranjem trgu in v cenah s katerimi prodajamo naše proizvode na zunanja tržišča.

V zvezi s to reformo se bo nadalje povečal delež delovnih organizacij v delitvi dohodka in se bodo uveljavili enotni pogoji gospodarjenja za vse delovne organizacije, kar bo po mnenju predlagateljev, hkrati omogočilo tudi intenzivnejše vključevanje v mednarodno delitev dela ob potrebni ekonomski stimulaciji.

Naši dosedanji odnosi pa so še vedno posledice politike cen, ki je bila uveljavljena v letu 1952. Tedaj smo prešli na takozv. "prosto formiranje cen", ki pa ga ni bilo mogoče dosledno uveljavljati zavoljo obstoječih strukturnih nasprotij

proizvodnje in radi spremembne potrebe, da se ohrani in dviga žiljenski standard delovnega človeka.

Ta politika cen se je posebej izražala v politiki zelo nizkih cen v kmetijstvu in je zasledovala težnjo, da se pospeši predvsem socializacija vasi. Probleme, ki pa so se rodili iz take politike nizkih cen, pa smo morali pozneje reševati z delno korekcijo cen posameznih skupin kmetijskih proizvodov, delno pa so se regulirale s samim tržiščem, na katerem pa so se kljub temu pojavila precejšnja nasprotja in anomalije. Opozorili bi samo n.p.r. na tudi naše proizvode gozdarstva in lesne industrije, kjer so se cene v parih letih dvignile za več kakor 30-krat.

Istočasno smo morali nujno povečati naš izvoz in smo radi tega dajali prilično visoke premije za izvoz - (čeprav za lesno industrijo od vseh gospodarskih vej najmanj) in te premije so med ostalimi drugimi činitelji tudi inflatorno vplivale na naše gospodarstvo. Medtem smo imeli še razne druge ukrepe kakor subvencije (podpore), regrese, razne davčne olajšave in drugačna kritja velikih izgub v kmetijstvu. Formiranje sredstev za centralne investicije in razne intervencije v centralnih skladih in končno neodgovarjanje pri kriteriji pri investicijski določitvi glede strukture, kakor tudi lokacije industrijskih zmogljivosti, so vse anomalije, ki so nas pripeljale do stanja, da moramo govoriti o novi gospodarski reformi.

Čeprav nova gospodarska reforma predstavlja daljnosežne spremembe, kot jih verjetno še ni bilo v dosedanjem razvoju naše države, pa nam sama reforma, to je uveljavitev novih predpisov ne bo že sama izboljšala nezadovoljivega stanja gospodarstva, tudi ne samega načina gospodarjenja, temveč to lahko ustvari samo pogoje in možnosti.

Uveljavitev te reforme pa ne morejo ustvariti same organizacije in pa tudi državna uprava. Reforma se bo torej dejansko izvajala na samem terenu in če ne bo do-

živela v neposrednem gospodarstvu ustrezne podpore in razumevanja ter tudi seveda ustreznih ukrepov, tudi ne bo dosegla zaželenih rezultatov. To pa bi bilo seveda za nas, ki predstavljamo del jugoslovanskega gospodarstva nezaželjeno, odnosno imelo lahko za naš standard katastrofalne posledice.

V nadaljnjem izvajanju se mislim dotakniti še par stvari, ki se neposredno tičejo dela gospodarskih organizacij in pri tem našega podjetja.

CARINA NAJ V BODOČE POSTANE CARINSKI INSTRUMENT!

Sedanji sistem carinskih stopenj izvira še iz prejšnjih časov, ko smo imeli uvozne instrumente, vendar je ta način čas prehitel. Carine so bile do sedaj proračunskega značaja s posebno nalogo, da zbirajo čim več sredstev za kritje potreb državnega aparata, odnosno splošno državnih potreb.

V novem sistemu, v katerem je predvideno, da se bo uvozni tečaj dinarja zvišal, bo lahko radi tega sama carinska stopnja bistveno (izraženo v procentih) nižja. Pri tem se nam vsiljuje še neodgovorno vprašanje, katero domačo proizvodnjo naj pravzaprav ščitimo s carinami? Tudi, ali naj ščitimo tudi neracionalno in nerentabilno proizvodnjo in sicer tisto, ki v okviru širše mednarodne delitve dela nima nobenih prednosti in perspektiv?

To je vsekakor ena važnih in najbolj kočljivih vprašanj bližnje gospodarske reforme. Smatramo, da ne bo potrebno in ne bi bilo potrebno v bodoči reformi obremenjevati z velikimi carinskimi stopnjami proizvodnje in uvoza, ki jih naša industrija ne proizvaja, odnosno tudi nima posebno ugodnih možnosti, da bi jih proizvajala v prihodnosti. Predvideno je, da naj bi se znižale vse carinske stopnje, vendar popolnoma različno.

Tako naj bi se, sicer po prvotnem predlogu, ki bo pa najbrže doživel še veliko sprememb, znižala povprečna carinska stopnja za uvožene surovine od 12 na 3, za reprodukcijske materiale (ti so važni za nas) od 17 na 8, za opremo (to so stroji) od 42 na 21 % itd. Bržkone bo tudi veljala carinska omejitev za nadomestne dele, večja pa za opremo in predvsem za blago za široko potrošnjo. Če že za voljo drugega ne, že za to, ker letos, verjetno pa tudi ne prihodnje leto, za ta uvoz ne bo na voljo dovoljnih deviznih sredstev.

Če pa se dotaknemo še nekaj, kar nas še bolj žuli, torej konkretno naše podjetje, ki izvažata cca 75 % svoje proizvodnje in bo v bodoče najbrže tudi toliko izvažala, so tkzv. "izvozne premije". Predvideva se da bodo te premije verjetno za nekatere kategorije izvoznih proizvodov še ostale, tako, da bi industrijskim strokam olajšali začetne težave pri izvoznih prizadevanjih in težave s katerimi se srečujejo ta podjetja na področju uvoznih omejitev, ki jih postavljajo razne ekonomske grupacije držav, posebno držav zapada. Tako kakor se sliši, bodo premije precej enotne, odnosno samo dve vrsti - 5 in 10 % - ne.

V izjemnih primerih pa se predvideva, namreč tam, kjer bi utegnile posamezne gospodarske organizacije ustvariti z izvozom, predvsem surovin, izredno visok dohodek, uvedba tudi tkzv. izvozne takse, to se pravi, da bo to podjetje plačalo takso za izvoz. Tu je v tej točki stvar še nejasna, je pa za nas življenske važnosti, kajti v kolikor bomo jesen izvažali na vzhod, bodo cene jesena nesprejemljive, pa čeprav bi delali boljše, kakor vsi proizvajalci smuči na svetu.

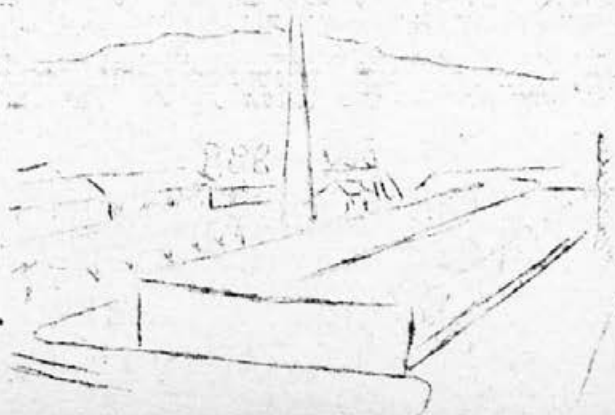
POLOŽAJ PREDELOVALNE INDUSTRIJE V NOVI REFORMI

V predelovalni industriji se bodo sicer nekateri delitveni instrumenti pokazali kot ugodnejši. To je zmanjšanje najvišje obrestne stopnje na poslovni sklad itd.

Sprožila pa bo reforma spričo nove paritete vsekakor precejšnje težave že zaradi tega, ker se bo ta industrija znašla v svojih kalkulacijah v povsem novi situaciji, v tem ko smo preje nekako z nižjo pariteto uvoznega dolarja, paritali razne neurejene dajatve in obremenitve, ki so bile predpisane. Radi tega izračuni v glavnem pokazujejo, da je predelovalna industrija v prilično neugodnem položaju. Ta položaj bo za nekatere lažji, za nekatere mnogo težavnejši, zlasti bo težaven za tista podjetja, ki nimajo zadosti izkoriščenih zmogljivosti, in kjer je produktivnost dela nizka, ali pa, ki po svoji strukturi in porabi deficitarnih surovin ali materialov niso perspektivna. Smatram, da iz gornjega lahko vidimo, da praktično za nas, če bomo znali upoštevati domačo surovino jesena, ne bo smelo biti težav. Izkoriščamo in bomo izkoriščali dovolj zmogljivosti, produktivnost našega delavca je relativno zelo - zelo visoka in jesen ni deficitirana surovina, temveč jo nepravilno plasiramo na vzhodna tržišča.

OBSTOJA ŠE VELIKO VPRAŠANJ, KI JIH BO TREBA TEMELJITO PROUČEVATI.

Nas glede konkretnih novih instrumentov za realizacijo temeljnih načelov gospodarske reforme seveda zanima še vrsto vprašanj, ki jih bo treba še temeljito proučiti. To so predvsem sprostitev cen, tehnika zajemanja prometnega davka v potrošnji, revalorizacija osnovnih sredstev in amortizacija, cene v gostinstvu in turizmu itd. Zanima nas seveda kot delavce tudi vpliv na naš življenski

standard, kajti poznano je, da se predvideva, da se bo elektrika za gospodinjstvo podražila tudi do dvakrat, da se bodo namenske stanovanj parkrat podražile, vendar v obdobju štirih let in slično.

Tako pa se bodo seveda podražili vsi kemijski proizvodi. Torej, samo večja produktivnost, boljša organizacija, posluh za reforme, nam bodo dale možnost nadaljnjega napredka.

Sredstev za investicije bo v prihodnjem obdobju verjetno zelo malo, ker so že sprejeti stabilizacijski ukrepi, ki onemogočajo deficitarno financiranje. V zvezi s tem, pa bo seveda nujno potrebno intenzivno delo, da se reši razna vprašanja financiranja naše energetike itd. Zmanjšala se bodo v bodoče stopnje prispevkov iz obresti na osnovna sredstva, odpravljen bo prispevek iz dohodka, prometni davek bo prišel na potrošnje in slično. Zatorej bo potrebno financiranje investicij v veliko večji meri kot doslej stvar samih gospodarskih organizacij, ne pa več centralnih fondov in slično.

Kreditni bo seveda v tej dobi mehanizem večje poslovnosti in sploh zagotoviti uspešnejše zbiranje in kroženje denarja na rezijski podjetje - banke - podjetje.

Za zadeva sam mehanizem kreditiranja izvide, da ne bodo uveljavljene nobene družbene usmeritve, kot so že uveljavljene z posredanjimi ostrimi stabilizacijski ukrepi.

Ne smemo pa pričakovati, da bodo banke krišne potrebe po obratnem kapitalu z izdajo dodatnega denarja, temveč bo to čedalje bolj in čedalje doslednejše prepuščeno samim delovnim organizacijam. Jasno, to ne bo preko noči, temveč v doglednem obdobju.

Se še dotaknem sprostitev danes "zamrznjenih cen", bi sprostitev cen naenkrat ne bila mogoča. Sprostitev pa se bodo vselej zelo kmalu dovolile tistim artiklom, ki jih ne primanjkuje in po katerih ni čustiti posebno kritičnih potreb. Intervencija družbe glede nivoja cen, ki je skoraj

nobena država ne more in jo niti povsem ne opušča, bo veljala še nadalje v obliki neke kontrole na podlagi predhodnih prijav "zamrznjenje cen" oz. "plafoniranje", pa bo možno le kvečjemu kot izjemen ukrep.

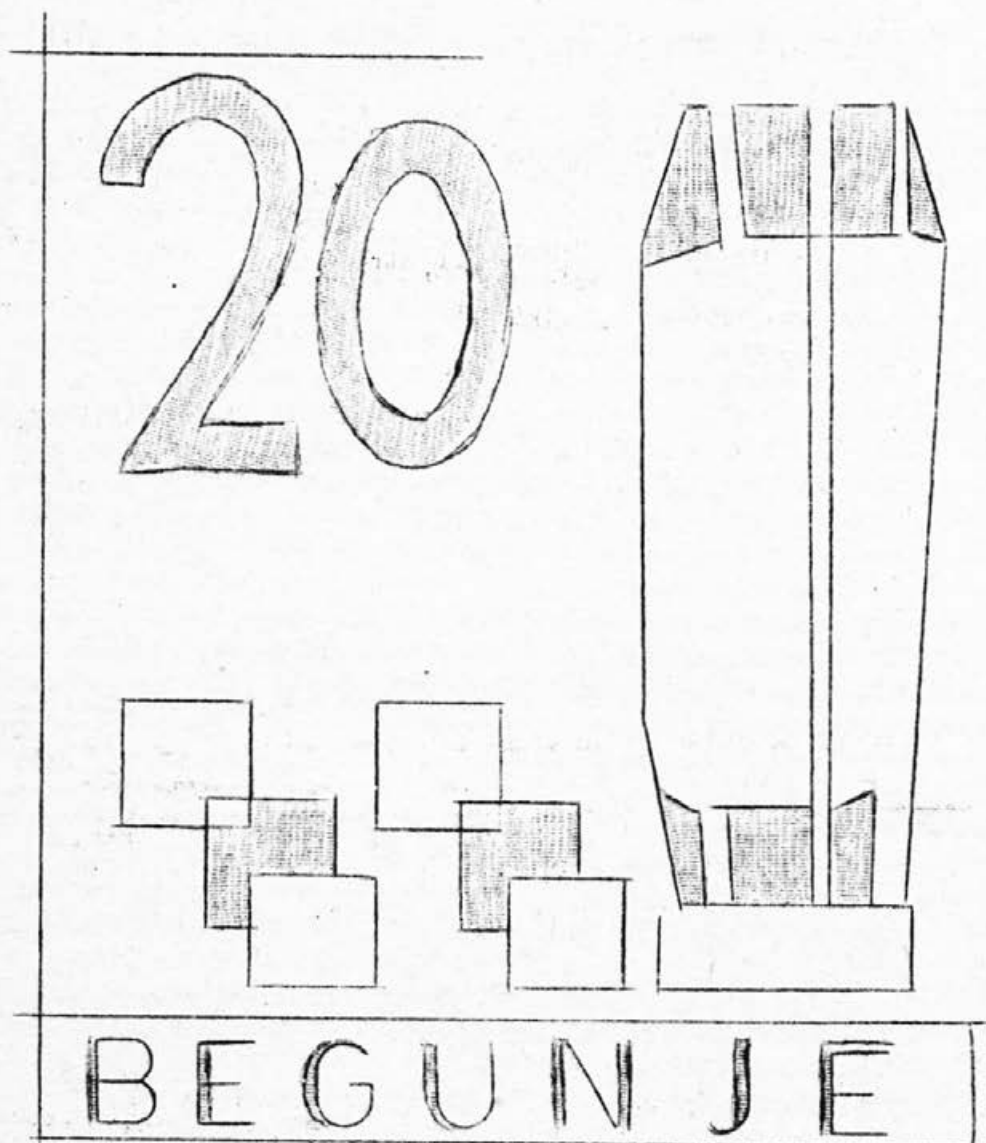
Nerešeno je tudi vprašanje prenosa prometnega davka v trgovino, odnosno vprašanje tehnike tega zajemanja v trgovini.

Menimo, pa v naši republici, kjer sorazmerno ne primanjkuje knjigovodstvenega kadra, to ne bi smelo povzročati posebnih težav, je pa še vedno odprto vprašanje, kakšen naj bi bil pravzaprav smoter prometnega davka, odnosno kako bi ga diferencirali glede na posamezno stroko.

Jasno je eno, kar sem že povdaril:

Reformo bodo uresničevale delovne organizacije same, boljša organizacija, večja produktivnost, zavest, da s tem ustvarjamo boljši življenjski standard bo edini porok in možnost, da se tudi v tej novi gospodarski reformi znajdemo in uspešno gospodarimo, čeprav se prvi izračuni, ki smo jih delali po okvirnih podatkih za nas možno neugodni. Smatram pa lahko, da pri zdravem kolektivu, ki je znal prebroditi že druge finančne težave, ki je znal ozdraviti rane, ki so izvirale iz teh težav in preiti na današnjo rekonstrukcijo, da se bo tudi, seveda v objektivno normalnih pogojih, znal brez strahu vključiti tudi v ta sistem, čeprav bi isti izrazito trd za predelovalno industrijo.

PRIREDITVE V BEGUNJAH OB 20-LETNICI OSVOBODITVE:

10. julija ob 20,30 - Slavnostna akademija; Sodelujeta: Stane Sever in Slovenski oktet.
11. julija ob 9. - Sektorske gasilske vaje in medobčinsko strasko tekmovanje.
13. julija ob 20,30 - Jaroslav Hašek "Dobri vojak Švejk". Gledališče "Tone Čufar" Jesenice in "Svoboda" Begunje na Gorenjskem.
14. julija ob 20,30 - "Prodajalka rož" (Pygmalion), Delavski oder Celje.
15. julija ob 20,30 - Koncert Bratov Avsenik
16. julija ob 20,30 - Ivan Cankar: "Hlapci", Gledališče "Tone Čufar" Jesenice.
17. julija ob 20,30 - Ponovitev "Dobri vojak Švejk".
18. julija ob 11 uri - Zbor internirancev - zapornikov.
18. julija ob 15 uri - Zabavna prireditve, igra kvintet Bratov Avsenik.

ANKETA ZA 42 URNI TEDNIK

Berce
Majda

PO SKLEPU DELAVSKEGA SVETA PODJETJA JE BILA IZVEDENA ANKETA ZA ČLANE KOLEKTIVA NAŠEGA PODJETJA V ZVEZI SEZNANJENJA S POGOJI KI OMOGOČAJO UVEDBO SKRAJŠANEGA DELAVNIKA. OD 560 ANKETNIH LISTOV JE BILO IZPOLNJENIH 489, RAZLIKA ODPADE PREDVSEM NA DELAVCE, KI BOLUJEJO IN NA SLUŽBENO ODSOTNE:

Izvršena anketa članov kolektiva daje sledeče rezultate:

Tek. št.	VPRAŠANJA	DA št.ank. %	NE št.ank. %	BREZ ODGOVORA št.ank. %
1.	Ali ti je znano, da je z Ustavo zagotovljen skrajšani delovni čas, t.j. 42-urni delovni teden?	98,4 %	1,2 %	0,4 %
2.	Ali želiš v zvezi s tem še dodatnih pojasnil?	19,4 %	76,7 %	3,9 %
3.	Ali si mnenja, da tudi mi že lahko uvedemo skrajšani delovni čas?	96,1 %	2,7 %	1,2 %
4.	Ali sprejmeš obvezo, da boš po svojih močeh in primerno delu in odgovornosti, ki ti je poverjena v delovni skupnosti prispeval k izpolnjevanju prednjih pogojev?	94,5 %	1,0 %	4,5 %
5.	Kje misliš, da je največ rezerv pri izrabi delovnega časa:	27,8 %		
	opreme:	7,2 %		50,3 %
	in materiala:	14,7 %		
6.	Po dokončni ^{re} organizaciji proizvodnje v skrajšanem delovnem času predvidevamo v osnovni proizvodnji sledeči urnik:			

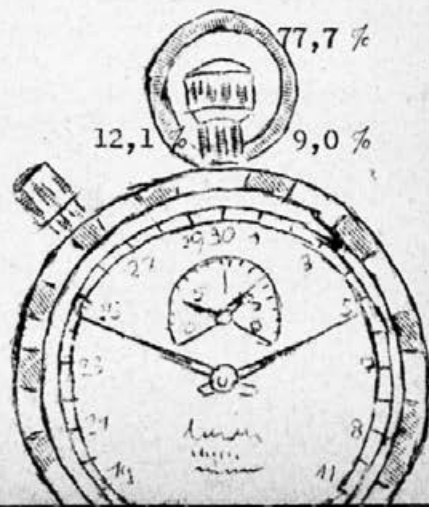
DA

NE

Tek. št.	VPRAŠANJA	DA št.ank. %	NE št.ank.%	BREZ ODGOVORA št.ank. %
	3 tedne po 5 dni à 8 ur = 120 ur			
	1 teden po 6 dni à 8 ur = 48 ur			
	4 tedne	168 ur		
	povprečno na teden	42 ur		
	Po tem predlogu so proste tri sobote!			
	Ali se s tem predlogom strinjaš?	94,9 %	2,0 %	3,1 %
	Ali imaš drug predlog?	17,8 %	76,3	5,9 %
7.	Nekatera delovna mesta in oddelki n.pr. vzdrževanje strojev in opremo, ambulanta, sušilnica, kotlovnica, trgovina v obratu ter ozka grla bodo imela svoj urnik.			
	Kakšen je tvoj predlog?			
	a) po potrebi	23,3 %		
	b) štiri izmene	2,2 %		
	c) dežurstvo	3,9 %		63,0 %
	d) prost drug del. dan	7,6 %		
8.	Kdaj predlagaš odmore?			
	a) kot sedaj	69,9 %		
	b) 2 izmeni (za smuč.)	7,2 %		18,4 %
	c) preje	4,5 %		
9.	Ali imaš na svojem delovnem mestu zastoje pri delu?			
	- Zastoje pri delu imam pogosto	8,6 %		
	- Zastoje pri delu imam redko	33,7 %		20,9 %
	- Nimam zastojev	36,8 %		
10.	Kaj je najpogostejši razlog za zas- toje na tvojem delovnem mestu?			
	a) neredna dobava mater. in polizd.	27,6 %		
	b) okvara strojev in orodij	10,8 %		
	c) nepravočasna navodila za delo	2,9 %		24,1 %
	d) drugi vzroki	7,8 %		
	e) nimam zastojev pri delu	26,8 %		
11.	Ali bi lahko na tvojem delovnem mestu zmanjšali porabo materiala?	19,6 %	71,8 %	8,6 %
12.	Kakšni odnosi prevladujejo med de- lavci na tvojem oddelku?			
	a) delavci se bore med seboj za bolj- še delo in višje dohodke	28,8 %		

Tek. št.	VPRAŠANJA	DA št.ank. %	NE št.ank. %	BREZ ODGOVORA št.ank. %
	b) med delavci vlada medsebojna pomoč pri delu in medsebojna razumevanja	32,9 %		21,5 %
	c) delavci se premalo brigajo za skupne probleme in skrbijo le za lastna dela	16,8 %		
13.	Ali misliš, da se da zmanjšati izostanke z dela?			
	a) da se jih zmanjšati	73,2 %		19,2 %
	b) ne da se jih zmanjšati	7,6 %		
14.	Kakšen ukrep bi bil predvsem potreben, da bi delavci manj izostajali od dela?			
	a) zaostriti zdravniško kontrolo	31,3 %		
	b) javno obravnavati delavce, ki pogosto izostajajo	30,5 %		22,1 %
	c) zboljšati prevoz na delo	9,4 %		
	d) drug ukrep	6,7 %		
15.	Ugotovljeno je, da je prvo uro v izmeni produktivnost precej manjša kot v ostalih urah. Kaj je po tvojem mnenju glavni vzrok za to?			
	a) zamujanje delavcev	20,2 %		
	b) razporejanje delavcev na delovna mesta	20,2 %		25,5 %
	c) drug vzrok	10,2 %		
	d) ne vem	23,9 %		
16.	Vprašanja in mnenja posameznike izven postavljenih vprašanj?	22,3 %		77,7 %
17.	Ali smatraš, da je delo na tvojem delovnem mestu dobro organizirano?	78,9 %	12,1 %	9,0 %

LE Z ANGAŽIRANJEM NOTRANJIH REZERV BOMO V SKRAJŠANEM DELOVNEM ČASU, POSEBNO ŠE V NOVEM GOSPODARSKEM SISTEMU, USPELI DVIGNITI RENTABILNOST KOT PREDPOGOJ ZA EKZISTENCO IN DVIG ŽIVLJENSKEGA STANDARDA. TO VSE ZAVISI OD NAS SAMIH -

Dodatno pojasnilo v zvezi s prehodom na 42-urni teden.

Več vprašanj se nanaša na proste sobote v zvezi z letnim dopustom. Načeloma je pri uvajanju skrajšanega delovnega časa sprejeto pravilo, da se šteje proste sobote v dopust kot delovni dan.

N. SMUČINA-TISKANA

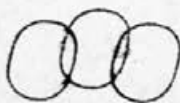
V septembru bo izšla tiskana številka Naše smučine v znak praznovanja 20-letnice obstoja podjetja. Za to praznično številko je pripravljen predlog vsebine lista in sicer:

Odgovori in mnenja članov kolektiva:

Poleg različnih individualnih mnenj ali mnenj posameznih skupin, ki ne izražajo problemov celotnega podjetja, so bile v glavnem dane sledeče pripombe:

1. Zboljšati naj se organizacija dela.
2. Povečati je treba disciplino v podjetju.
3. Potrebno bi bilo zmanjšati režijo, predvsem z zmanjšanjem režijskih delavcev.
4. Zboljšati je treba nabavo materiala v kolikor dopušča to tržna situacija.
5. V podjetju naj se organizira več obratnih sestankov.
6. Remont bi moral skrbeti samo za vzdrževanje in ne za izdelavo novih strojev.
7. Postavi naj se realne norme in delavce na odgovarjajoča delovna mesta.
8. Premalo je sodelovanja med posameznimi službami v podjetju.

1. Rast podjetja po letih (1945-1965; diagram).
2. Staro in novo podjetje (foto).
3. Slike in biografije ustanoviteljev, ki so še v podjetju.
4. Razvoj posameznih obratov (telovadno orodje, kovinska, sedlarska, reketarna, čolnarija, smučarija, inštitut).
5. Elan proizvajalec smuči v svetovnem merilu.
6. Finančna bilanca 20 let.
7. Pregled vloženi sredstev za družbeni standard v 20 letih, stanovanja, prevozi, menza, camping, itd.).
8. Obdelava izvoza in DT v preteklih letih ločeno.
9. Inštitut Elan.
10. Družbeno upravljanje v 15 letih.
11. Specializacija strokovnih kadrov.
12. Elan na sejnih, velesejnih, razstavah in servisih.
13. Asortiment proizvodov, kooperacije.
14. Kadri skozi 20 let.
15. Zdravstvena zaščita, preventiva.
16. Gasilstvo v 15 letih.
17. Delo množičnih organizacij do danes (ZK, sindikat, mladina).
18. Športno udejstvovanje sekcij (nogomet, smučanje, badminton, vodni šport, šah) v 20 letih.
19. Strokovno izobraževanje kadrov.
20. Stanovanjska zadruga "Begunjščica".
21. Nagradna križanka Elan - 20 let.

USPEH I. POLLETJA

PLAN PROIZVODNJE IN REALIZACIJA

Knafelj

Slavko

I. polletje je za nami. Celoletni poslovni rezultat mnogo zavisi od starta,

Rezultat izvršene proizvodnje po PLC je za I. polletje zadovoljiv:

Tek. št.	OBRAT	Polletni plan v milj.	Izvršeno v milj.	%
1.	Smučarija	683	806	118
2.	Telovadno orodje LO	109	100	91
3.	Kovinska	126	140	111
4.	Sedlarska	30	34	113
5.	Sedlarska - tapiciranje	14	-	-
6.	Plastika	20	14	70
7.	Razno	-	3.	-
PODJETJE SKUPNO		982	1097	112

Po posameznih mesecih pa je doseganje sledečo:

OPIS:	milj.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.
	210						
	200			208,9			
	190				194,6		
	180						
	170	174,3	180,4				178
PLAN KOMULAT.	160	164	328	492	656	820	982
DOSEŽENO KOMULAT.		174,3	355,7	563,0	758,2	919,0	1097,0
MESEČNO DOSEGANJE		106 %	110 %	127 %	119 %	98 %	109 %
KOMULATIVNO DOSEG.		106 %	108 %	114 %	115 %	112 %	112 %

Polletni plan za celo podjetje je bil dosežen 112 % (1097/982 milj.)

Kumulativni letni plan pa 56 % (1964/1097 milj.)

V zgornji tabeli je doseganje razvidno po posameznih obratih.

Edino obrat telovadnega orodja in obrat plastike sta pod planom, zakaj, pa smo že večkrat pisali. To nam potrjuje, da bo nujno telovadnemu orodju nuditi pomoč, bodisi za reorganizacijo dela eventuelno tudi popoldan, nuditi manjkajočo opremo in prostore, da bo svojo letno obveznost lahko izpolnil. Zdaj pa bo zato zadnji čas, saj to že dolgo govorimo. Sicer teže delo po sedanjem načinu dobro, boljše kot vse do sedaj, vendar so nato poleg omenjenega, predvsem zadnje mesece, negativno vplivali izostanki zaradi bolezni, dopustov in premestitev.

Obrat plastike pa nikakor ne more nadomestiti zamujenega v prvih 2 mesecih leta, čeprav je od marca naprej vseskozi v aktivni. Šele pred kratkim je prispela okova za čolne iz uvoza in delo je šele zdaj v pravem razmahu.

Interesantna je 5-mesečna primerjava vrednosti prodaje po PC v odnosu na PLC in sicer:

I.	118,2 %	IV.	106,6 %
II.	116,7 %	V.	93,5 %
III.	111,9 %	I.-V.	113 %

kar kaže na primeren dobiček, saj je bil planiran le 8 %.

V 5 mesecih (I. - V.) je bilo porabljeno v proizvodnji 417.068 norma ur, kar je v primerjavi s planom 106 % za 112 % vrednostno izvršitev planskih obveznosti.

DELOVNA SILA

	PLAN	STANJE 1. 7.	%	OPOMBA
Produktivni: SMUČARIJA	233	216	93	brez
SLO	33	36	109	mojstrov
KO	42	38	91	in
SO	11	10	91	kontro-
PLASTIKA	8	5	62	lorjev
RAZREZ	27	26	96	
SKUPNO PRODUKTIVNI	354	331	94	
Neproduct.: (mojstri, remont, uprava, skladišče)	227	237	104	
VSEGA SKUPNO:	581	568	98	

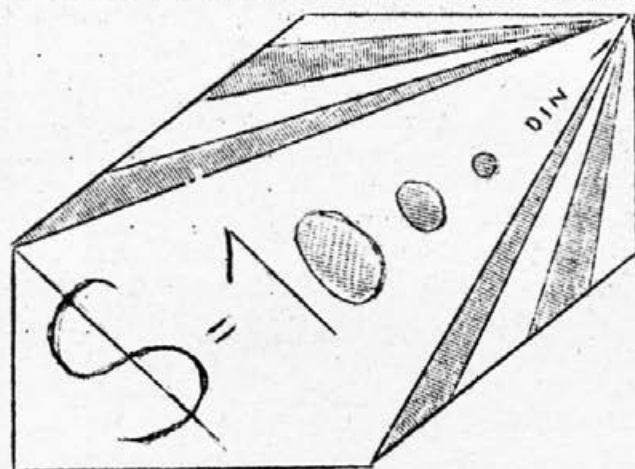
Ta primerjava kaže dosti realno sliko napram planu. Vendar bo ta struktura delovne sile v bodoče ob prehodu na nov gospodarski sistem nerealna. Struktura se bo nujno spremenila na škodo neproduktivnih. Zato je primerjava planirane in realizirane delovne sile za I. polletje še bila možna, kar pa ne bo več primer v II. polletju.

Še pregled nad količinsko proizvodnjo smučí:

T I P	P L A N		R E A L I Z A C I J A		+	-
	mes.par.	I.-VI.	mes.par.	I.-VI.		
Lesene lakirane	4.500	27.000	5.341	32.046	5.046	
Lesene z oblogami	5.000	30.000	3.933	23.601		6.399
Metalne	1.000	6.000	1.033	6.218	218	
Plastične	100	600	32	186		414
Mladinske	4.200	25.000	2.434	14.605		10.395
SKUPNO	14.800	88.600		76.658	5.264	17.208

Gornji pregled dosti jasno kaže na to, da smo z lesenimi lakiranimi smučí naprej za cel mesec proizvodnje, obratno pa smo s smučí z oblogami za več kot mesec dni v zaostanku. Vzroki so nam poznani in izvirajo predvsem od kapacitet lepilnic. Z metalnimi smučí smo sicer količinsko na tekočem, vendar po naročnikih v zaostanku za cca pol meseca, kar je razvidno iz operativnih planov. Načrtno z mesecem juhijem, se je napravil rebalans kapacitet od 1000 na 1300 parov mesečno. Plastične smučí, katerih proizvodnja je šele pravkar stekla, so še vedno naš stari problem, ki pa se le počasi rešuje. Mladinske, pri katerih smo v zaostanku za več kot 10.000 parov napram planu, ki pa po fiksnih naročilih ni več realen, so v letošnjem letu precej usahnile. Povprečna proizvodnja do sedaj je bila 2.400 parov mesečno. Mirno lahko rebalansiramo mesečni količinski plan smučí glede izp. mladinskih na cca 13.000 parov vseh smučí mesečno. Zato je ta novi plan količinsko primerjati z realizacijo ki kaže, da smo po tem v I. polletju 3 mesece količinski plan dosegli, 3 mesece pa ne. Dočim smo po prvotnem mesečnem planu 14.800 parov to količino dosegli le enkrat - v mesecu aprilu.

Interesantno pa je to, da smo v celem blizu 12.000 parov po prvotnem planu v zaostanku, vrednostno pa polletni komulativni plan presegamo kar za 18 %. Nekaj od tega vrednostnega preseganja je v popravilih in montaži smučí, kar se je oddelku smučarije štelo v vrednost izvršene proizvodnje. Bistvena razlika pa je v tem, da je bil

vrednostni plan postavljen v oktobru 1964 za leto 1965 za smučarijo v višini 1,366 milj. din, kar znese povprečno mesečno obveznost 113,8 milj. din - po takratnih polno lastnih cenah (PLC). Obračuni vrednosti pa so zajeti po višjih cenah po cenuku od 10. II. 1965. Tako letos proizvodnja smučí po PLC obračunavamo višje kot je to predvideval plan.

Splošno o problemih proizvodnje, pomanjkanju materiala, o deviznih težavah, kreditih in ozkih grlih proizvodnje smo pisali tekoče, mesečno. Dodatno bi lahko

omenili le problem novega lakiranja - s polivalnimi stroji glede na vpliv temperaturnih sprememb, ki pa je dosti rešen.

Tako stopamo v II. polletje slabše pripravljeni kar se tiče materialov, boljše pa kar zadeva dokončevanje rekonstrukcije t.j. strojev in naprav ter tehnoloških postopkov. V kolikor bi bil vsesplošni devizni problem kmalu rešen, predvsem glede uvoza surovin, bi v našem primeru z lahkoto izvršili naše planske naloge.

Nujno pa je takoj vskladiti proizvodnjo z naročili t.j. povečati kapacitete smuči z oblogami, plastične in forsirati metalne.

Mikič Alojz

PROSLAVLJALI SMO

15. LETNICO GASILSTVA

Dne 20. junija smo v podjetju, predvsem gasilci praznovali 15-letnico obstoja PIGD. Proslava je bila v sklopu celotnih proslav 20-letnice osvoboditve.

Dolžnost vseh članov kolektiva bi bila, da bi se te proslave polnoštevilno udeležili in s tem pokazali da smo zavedni člani kolektiva in naše socialistične skupnosti. Vendar udeležbe skoraj ni bilo. Premalo se zavedamo, da si kruh služimo v Elanu.

Sam potek proslave je bil v redu. Udeležili so se je predstavniki vseh množičnih organizacij podjetja in samoupravljanja ter uprave, predstavniki sosednjih podjetij in raznih gasilskih organizacij, kakor tudi višjih gasilskih forumov.

Begunjska četa je poslala na proslavo 12 članov, Hlebce 10, Veriga Lesce 16, Bled 12, Mošnje 5 in Smokuč 6 članov.

Predsednik PIGD Elan tov. Mikič Alojz je otvoril proslavo in pozdravil goste in ostale udeležence. V svojem govoru je poudaril pomen gasilcev v podjetju, njihov delež v 15 letih pri gašenju nastalih po-

žarov. Omenil je ustanovitelje društva in njihove zasluge. Nadalje je opisal razvoj gasilskega društva, nabave opreme in pomoč samoupravnih organov in uprave ter se zahvalil za izročitev nove gasilske brizgalne in gasilskega voza, ki je bil predan društvu ob tej slovesnosti.

Na proslavi so govorili še in pozdravili naše gasilce - predstavnik gasilske zveze tov. Štrosmajer in Ljubljane, nadalje predstavnik gasilske brigade tov. Gros iz Kranja, ter predstavnik gorenjske gasilske zveze tov. Škofic iz Kranja, predstavnik občinske gasilske zveze tov. Klinar iz Bleda, občinski gasilski poveljnik tov. Pogar, predstavnik "Sukna" Zapuže in sektorski poveljnik tov. Benč iz Radovljice.

S strani podjetja pa se je gasilcem zahvalila tov. Vidič Vlasta, Tudi tov. direktor je pustil pozdrave pred odhodom v Švico.

Predsedniku centralnega delavskega sveta se je posebej za izročitev brizgalne in voza zahvalil poveljnik tov. Ribnikar Franc.

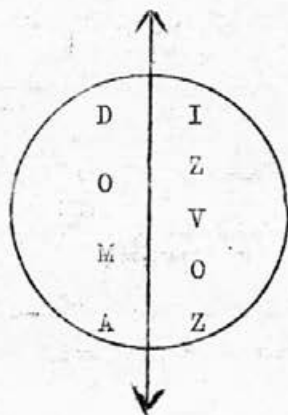
Ta praznik nam bo kljub šibki udeležbi ostal v trajnem spominu.

V službi ljudstva - na pomoč!

REŠITEV KRIŽANKE

Vodoravno: 1. šlapa, 5. paradoks, 12. kuma, 13. sohe, 14. Odra, 15. obtrgam, 17. navdan, 19. RJ, 20. vajet, 22. Keats, 23. pepel, 25. nabornik, I, 27. onod, 28. tir, 29. Aci, 30. juriš, 32. ligaš, 34. Al, 35. Olt, 36. enocevka, 0, 39. Niob, 41. osa, 42. napet, 44. Croce, 46, sonet, 47. Maori, 48. Ork, 50. trik, A, 52. Žiga Zois, 55. Ika, 56. SM, 58. saraj, 59. notar, 61. top, 63. rad, 64. žepi, T, 65. oženitev, 68. Živka, 70. Danaj, 71. kipar, 73. Ag, 74. okisam, 76. tekniti, 78. Nace, 79. obrt, 81. Idun, 82. trakulja, 83. ukana.

A
V
S
T
R
I
J
A

50 %

IZVOZA SMUČI

309.077 parov

192 milj g v 40 dežel

Avstrijska proizvodnja smuči je v zadnjih letih občutno narasla. Proizvodnja se stopnjuje iz leta v leto, pri čemer polagajo največjo pozornost ne samo številčnemu povečanju produktov, ampak predvsem tudi stalni kvalitativni izboljšavi avstrijske smuči. Vzporedno s težnjo za vedno boljše opremo za smučanje, je vedno širša tudi izbira; večje tovarna smuči so začele izdelovati poleg lesenih smuči tudi metalne in smuči iz umetnih vlaken. Da se je pa avstrijska industrija smuči začela razvijati v tako hitrem tempu, si razlagamo na ta način, da se je ta smučka lahko uveljavila tudi na inozemskem tržišču.

Avstrija je danes največji izvoznik smuči na svetu in je v preteklem letu izvozila v celoti 309.077 parov smuči v

vrednosti 192 milj. \$ v 40 dežel, kar je glede na količino in vrednost za okrog 9 % več kot v letu 1963. Od celotnega izvoza je odpadlo 251.970 parov v vrednosti 124,6 milj. \$ na lesene smuči in 58.007 parov v vrednosti 67,4 milj. \$ na smuči iz plastike in kóvine. Izvoz lesenih smuči je v času ko to poročamo, narasel po vrednosti za približno 1 %, medtem ko je izvoz metalnih in plastičnih smuči istočasno narasel za 25 %, s čimer se je njegov delež na celotnem izvozu povečal od 30 % na 35 %.

Dejstvo, da je v primerjavi s prejšnjimi leti izvoz lesenih smuči samo toliko narasel, si razlagamo predvsem na ta način, da se je izvoz v države, ki so glavni odjemalci, t.j. Zvezno republiko Nemčijo in ZDA povečal le za 2 % na 34,2 milj. \$ oz. da je s 24,7 milj. \$ ostal skoro nespremenjen, dobave za Švico so se pa zmanjšale za 7 % na 20,6 milj. \$, za Kanado za 10 % na 5,4 milj. \$ in za Francijo za 15 % na 4,9 milj. \$ medtem ko se je samo izvoz na Japonsko - za 10 % na 11,9 milj. \$ in v Italijo - za 8 % na 8,2 milj. \$ - stopnjeval.

Izvoz metalnih in plastičnih smuči na vseh večnejših relacijah - z izjemo ZDA s padcem za 38 % na 5,8 milj. \$ in Francije z nespremenjenim 1,8 milj. \$ - je znatno celo večji kot leta 1963. Izvoz v Zvezno republiko se je povečal za 43 % na 25,3 milj. \$, v Švico za 40 % na 16,7 milj. \$, v Italijo za 18 % na 5,3 milj. \$ v Kanado za 57 % na 4,7 milj. \$ in na Japonsko za 28 % na 2,3 milj. \$.

Najpomembnejši deleži odjemalca pri avstrijskem celotnem izvozu sta postali Zvezna republika in Švica. Leta 1963 je zvezna republika izpodrinila ZDA kot največjega odjemalca smuči iz Avstrije.

Leta 1964 je bila na čelu dojemalcev zopet Zvezna republika, katere delež znaša po povečanem uvozu smuči 16 % - na 59,5 milj. \$ sedaj že 31 %, medtem ko je prejšnje leto znašal 29 %. ZDA

in Švica sta imeli v letu 1963 enak delež t.j. 19 %; ker je izvoz v ZDA padel za 11 % - 30,5 milj. S in ker se je izvoz v Švico povečal za 11 % - 37,3 milj. S. Spada Švica po svojem 20 %-nem deležu na avstrijskem celotnem izvozu pred ZDA, ki so s svojim 15 %-nim deležem na drugem mestu.

Delež Japonske in Italije je po naraslem izvozu od 14 % - 14,2 milj. S in 11 % - 13,5 milj. S ostal približno 7 % glede na leto 1963 nespremenjen, delež Kanade znaša po povečanem izvozu za 10 % - 10,1 milj. S še nadalje okrog 5 %, delež Francije po upadanju za 11 % - 6,7 milj. S pa glede na leto pred tem 4 %.

Zanimivo je dejstvo, da se je v primeru Kanade z zelo močnim povečanjem izvoza metalnih in plastičnih smuči, kateremu je stalo nasproti zmanjšanje izvoza lesenih smuči, izvoz glede na količino zmanjšal, po vrednosti pa celo narastel.

Leta 1962 je 15 avstrijskih tovarn smuči proizvedlo približno 330.000 parov smuči v vrednosti cca 225 milj. S, leta 1963 je bilo cca 420.000 parov v vrednosti 320 milj. S, leta 1964 naj bi bilo proizvedenih cca 550.000 parov v industrijski produkciji. K temu moramo prišteti še vsako leto okrog 100.000 parov iz številnih avstrijskih obrtnih delavnic.

Izvozni delež avstrijske produkcije znaša torej nekaj nad 50 %. Posebno omembe vredno je dejstvo, da se je izvoz v zvezno republiko v zadnjih letih kljub naraščajoči carinski diskriminaciji tako zelo povečal in da se se avstrijske smuči kljub močni konkurenci na EWG - področju uveljevale zaradi svoje kvalitete. Poročila s prvih sejmov za športne artikle iz tega leta se zelo opogumljajoča in lahko pričakujemo ugoden razvoj izvoza smuči.

S = avstrijski šiling

SMUČARSKÉ NOVOSTI V

SALZBURGU

Blizzard - tovarna smuči dopolnjuje svoj program z luksuzno otroško in maldinsko smučko s pokritimi robniki (Rennkante) in z novim modelom "Sport".

Fischer prikazuje novooblikovanega "President", optične spremembe pri lesenih modelih smuči in novi model s starim nazivom "Comet".

Kästle prihaja s "Snoe Prince", ki se je med smučarji ravnokar uveljavil in z novo metalno smučko "Kästle 2000".

Kneissl dopolnjuje uspešno "Starline" z metalnim gornjim robnikom in z novim "Black Star".

Grabat prinaša smuči s tekstilnim vzorcem na gornji ploskvi. Riesinger ima epoxy-veleslalom model z neprekinjenim robnikom. Hallhammer predstavlja novi model smuči iz umetne snovi "Swift". Ober ima sedaj tudi tri tipe vodnih smuči: "Sport", "Trick", "Slalom".

Keil najavlja izboljšave: stranske ploskve in jedro smuči direktno povezana, enako tudi Herzog. Hagan-smuči prihaja jo z "novim obrazom" in program bodo razširili za dva modela. Tornado ima ravno tako novo oblikovano zgornjo površino. Oldenburg se je specializiral na mladinske smuči, prinaša novi "Phantom" in mnogo sprememb. Nove modele Rossignol-a lahko vidite pri Exi.

PREISKUS SMUČI

KAKO PREISKUŠAMO SMUČI KADAR NI SNEGA

Ing. Robič Andrej

Smuči je potrebno preiskusiti tudi takrat, ko ni takšnih snežnih razmer, da bi to storili na terenu. Sposobnosti za vožnjo se sicer v laboratoriju ne morejo ugotavljati. Toda poleg teh lastnosti se zahteva od smuči tudi vzdržljivost, kot osnovno merilo za kvaliteto. Testiranje v laboratoriju ni enakovredno preiskovanju na snegu, kajti ustvariti pogoje za sneženih terenov je tu praktično nemogoče. Vendar se z različnimi pripomočki skušamo vsaj približati tistim kriterijem, za katere vemo da na terenu tudi nastopajo.

Kljub pomankljivosti laboratorijskih pogojev preizkušanje pa ima ta način tudi prednosti. Namreč ostrina režime preiskusa se v laboratoriju poljubno izbere in zato lahko tudi poostri do take mere, da do željenih rezultatov pridemo hitreje kot pa na snagu. Velika prednost takega testiranja je tudi v tem, da vse pogoje odnosno režime normiramo.

Primerjava rezultatov je v tem primeru realnejša od primerjave rezultatov dobljenih na terenu kjer se smučem sicer točno ugotovijo fizikalne lastnosti pred in po testiranju. Vendar nepoznani so nam ostali pogoji kot so: zračna temperatura, kvaliteta snega, konfiguracija terena itd.

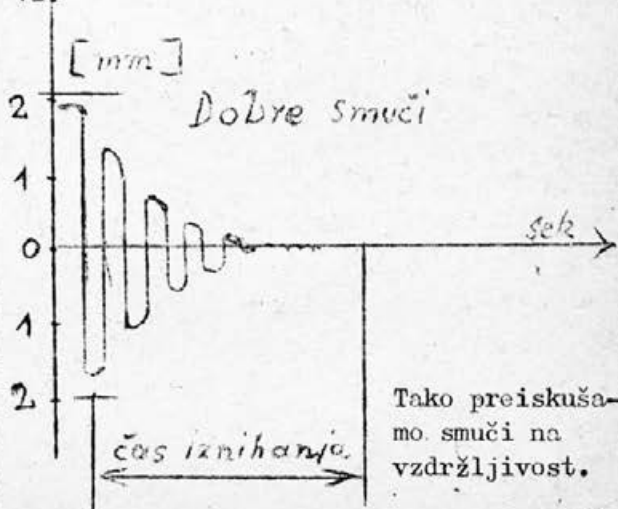
Če bi te podatke registrirali se oni menjajo z čneva v dan od terena do terena, iz kraja v kraj. Smuči v tem slučaju kažejo različna spremembe, zato tudi rezultati meritev ne pokažejo takih zakonitosti, kot v laboratoriju. Vsak pojav za katerega vemo ali slutimo je potrebno izraziti s številkami. Le na ta način lahko govorimo o pojavih. Vse drugo je ugibanje. Nikakor ne trdimo, da smuči ni pot-

rebno preiskovati tudi na terenu. Nasprotno, smučka ni namenjena ljudem istih smučarskih sposobnosti in enakih čutov za negovanje, čuvanje in vzdrževanje, pač pa ljudem, ki imajo do smuči različen odnos. Teh subjektivnih faktorjev pa kot vemo ni možno šablonizirati.

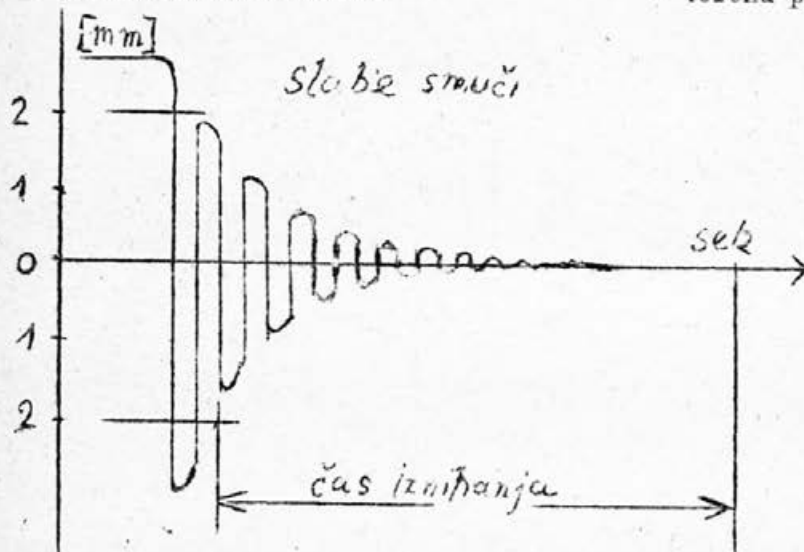
Vrnimo se k naslovu in pogledjmo kako testiramo smuči brez snega. Smučke, ki so izdelane iz novih materialov ali lepljene z novimi lepili je potrebno preiskusiti. Preiskus, kjer ugotavljanje utrujanja materialov ponazarja vožnjo s smučmi po valovitem terenu.

V ta namen je smučka vpeta v napravo, ki jo imenujemo vibrator. Sunkovito delovanje sile povzroča nihanje smučke slično kot med vožnjo na valovitem terenu.

Zmanjšanje mostičenja smuči po določenem času vožnje je posledica utrujitve materiala. Material ni več odporen proti deformacijam, zato pri povečanih obremenitvah menja svojo obliko in jo tudi zadrži. Nastaja vprašanje po kakšnem času smučanja se ta sprememba pojavi.

Na primer odgovor; po treh mesecih nam ne pove nič. Zato na vibratorju po vsakem določenem številu nihajev točno izmerimo deformacije in spremembe na trdoti smuči. Da tu preiskujemo tudi površinsko zaščito smuči pred vpijanjem vode se med vibriranjem namakajo v vodi 16 ur. Razlika v teži smuči pred in po namakanju pa je merilo kvalitete površinske zaščite pred vpijanjem vlage.

Smuči so lahko trpežne in lepo izdelane, vendar konstrukcija igra tudi važno vlogo. Namoč smuči med vožnjo ne smejo vibrirati ali kot pravimo "refetati". Razlika med smučmi različnih konstrukcij ugotavljamo z aparatom za merjenje števila nihajev na sekundo in časa iznihanja. Smučka je tem boljša čim boljše duši vibracije, t.j. čim krajši je čas iznihanja. Če je smučka kruta odnosno pretrda je čas dušenja veliko daljši. Zato je zgrešeno pravilo, da za trd teren bolj odgovarjajo trde smuči. Tak slučaj imamo pri metalnih smučeh kjer so nedeljeni robniki pritrjeni na smuči z lesnimi vijaki in zakovicami, kjer je robnik povezan s smučko v neelastičnem spoju. Tak način robničenja metalnih smuči z nedeljenimi robniki je bil sicer v danih pogojih edini izhod dodati smučem komercialni argument in do neke meje tudi poboljšati smuči za razliko od metalnih smuči z odkritimi in neprekinjenimi robniki. V inštitutu pa na laboratorijski stiskalnici že preiskujemo lepiti robnike z vmesnimi gumijastimi trakovi. Zaenkrat se ti

poiskusi vršijo še na malih preiskovalnih, ki pa bodo morali biti prej ali slej uresniceni tudi na smučeh. Da bi pri tem delu lahko registrirali rezultate in jih med seboj primerjali preizkušancem ugotavljamo lepilno trdnost na trgalnem stroju.

Smuči, ki so izdelane za preiskuse na terenu poleg širin in debelin na posebnem stroju za upogibanje izmerimo še obliko upogibnih linij tako, da smučko obremenimo s konstantno silo in na vsakih 10 cm na posebnih milimeterskih skalah odčitamo koliko je smučka na mernih mestih upognjena. Te podatke vodimo v kartoteki. Ko pa dobimo poročila o lastnostih smuči primerjamo izjave smučarjev z izmerjenimi podatki.

V načrtu imamo še par načinov preiskovanja, ki pa so vsi več ali manj odvisni od naprav, ki jih bomo morali nabaviti ali sami izdelati.

ČESTITKA!

Predsednik Upravnega odbora tov. Jerala Vinko se je nedavno oženil. Njegovi sodelavci so mu izdali ob tej priliki sledeči nalog:

Tehnični opis in specifikacije za "Z L A T A R E B U L A"			TO 1/priy
NAROČNIK: Polizdelki alu smuči, firma JERALA.			
Trdota	EM	Količina	Skupaj
H	1	5	5
IZVEDBA:			
1. Zlata rebula je prešana iz belega grozdja.			
2. Barva: žlatorumena.			
3. Brez dodatka studenčnice.			
Begunje, dne 30. 6. 1965			
[Signature]		[Stamp]	Rok dobave: TAKOJ

KADRI

Valjavec
Franc

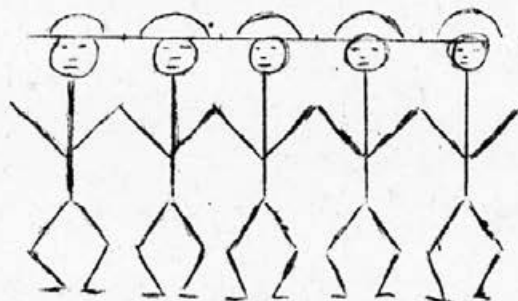
STANJE DELOVNE SILE NA DAN 30. JUNIJA 65

V podjetju z obratom družbene prehrane je bilo skupno zaposlenih 563 delavcev, od tega:

moških:	285
žensk:	278
vajenec:	1

V inštitutu pa je bilo skupno zaposlenih 15, od tega:

moških:	13
žensk:	2

GIBANJE DELOVNE SILE:

V juniju se v podjetju ni zaposlil noben delavec.

V juniju je odšel iz podjetja Trelec Cvetko - delavec zaposlen na delovnem mestu skladiščnega delavca - po sporazumu.

Iz inštituta pa je odšel Žmitek Stanislav - čolnar, zaposlen na delovnem mestu oddelkovodja v obratu plastičnih čolnov na Fortuni - sporazumno po njegovi odpovedi.

Poročili so se:

POSEL Anica - delavka, zaposlena v splošnem lesnem obratu,

IVANUŠA Anica - delavka, zaposlena v smučarskem obratu in

ŠNAJDER Jožica - delavka, zaposlena v smučarskem obratu.

Čestitamo in želimo mnogo sreče na novi življenski poti!

ROJSTVA

Rodili so se:

Klinar Janezu	-	deček
Brumec Frideriki	-	deklica

GIBLJIVI DEL

IZPLAČANO V JUNIJU 1965

Smučarija	155 %
LO - telovadno orodje	159 %
Kovinska	162 %
Sedlarska	185 %
Plastika	179 %
Skupno lesni	156 %
Podjetje	157 %

PROBLEMI IZOBRAŽEVANJA

Lunar Janez

$$\sqrt{\{x - [y + (a + b)^2]\}} + \sqrt{[(x - y) + b^2]}^3 - x$$

Z napredkom tehnike raste iz dneva v dan potreba po novem znanju in seznanjenju z novimi tehničnimi dosežki. Brez sodobnih strojev in avtomatskih naprav, kakor tudi brez fizikalne in kemijske znanosti si moderne industrije ne moremo predstavljati.

Naša socialistična družba je na tem področju že mnogo naredila, vendar pa še vedno z novimi uredbami in priporočili daje vse večje možnosti za vesplošno izobrazbo. Poleg številnih rednih, srednjih in visokih šol v vseh večjih krajih obstojajo izredne ali takoimenovane šole za odrasle. S tem je slehernemu našemu človeku omogočeno, da pride do najvišje izobrazbe.

Tudi v našem kolektivu je za izobraževanje precej zanimanja, vendar pa smatram, da bi ob boljših pogojih bilo še mnogo več interesentov. Za tehnično srednjo šolo na Bledu je bilo ob razpisu dvajset prijavljenih, ko pa so bili vsi pogoji znani pa nas je ostalo samo šest, ki se pa še danes prebijamo skozi mnoge težave. Šola je precej oddaljena od naših domov, s tem je velik problem prehrane in prevoza, saj smo tudi po petnajst ur in še več zdoma. Učni program je iz redne tehnične šole. Za tako obsežni program pa nam primanjkuje časa, saj poleg rednega dela v podjetju, skoraj vsi moramo skrbeti za svoje družine. Tudi finančni stroški so precejšnji. Šolnina, prevozi, hrana in učni pripomočki nam vsekakor zmanjšujejo družinski preračun.

Naštel sem le nekaj problemov s katerimi se srečavamo vsak dan, verjetno pa tudi študent je drugih šol. Vendar pa je želja po znanju in napredku močnejša in nas žene naprej do željenega cilja.

Klub za vodni šport!

Ob ustanovitvi kluba za vodni šport.

"Ali se boš vpisal v članstvo kluba za vodni šport?"

Hrancelj: "No ja se pa bom. Za štampanje bom dober!"

Sendvič

Ali veste kakšno je razlika med Elanovim in olimpijskim sendvičem?

Olimpijski sendvič ima pet koleščkov salame, Elanov pa tri!

Iz menze

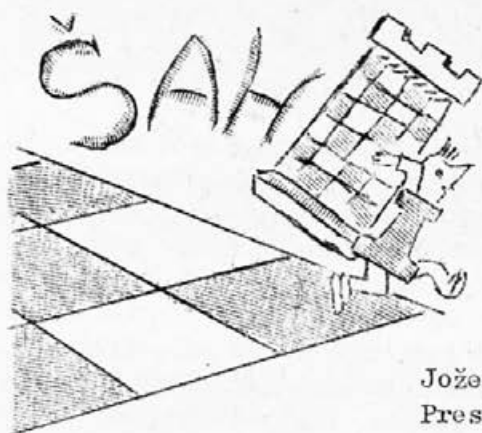
- Janez gre spet fajhten iz menze.
- Saj gre vedno, ker pri steni sedi.

Pred kovinski obratom

- Kaj tako ropota?
- z Hamer - šlag lakom lakirajo!

Rekonstrukcija ventilacije

- kolik bo spet koštalo, ko vse cevi demontirate?
- nič, saj luknje ostanejo še tam!

Jožef
Prestrl

Občinski sindikalni svet Radovljica je poveril organizacijo Sindikalnega moštvenega šahovskega tekmovanja v tem letu tovarni "Verig" v Lescah, ki je obenem tudi branila prehodni pokal Občinskega sindikalnega sveta Radovljica, katerega si je priborila prejšnje leto.

Na njen razpis bi se moralo zbrati 17 ekip iz vse naše občine. V slabem vremenu pa je bil odziv porazen, saj razen domačega moštva in naše ekipe ni prišel nihče.

TABELA DVOBOJA:

Tek. št.	EKIPA "VERIGA" LESCE	kat.	EKIPA "ELAN" BEGUNJE	kat.	REZULTAT	
					"VERIGA"	"ELAN"
1.	HARINSKI Jože	II	PRESTRL Jožef	III	0	1
2.	Ing. ŠIFTAR Drago	III	JERALA Vinko	IV	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$
3.	LJUBIČ Jože	IV	KOPAČ Tomaž	IV	0	1
4.	VODIŠEK Alfonz	IV	RESMAN Andrej	IV	1	0
5.	KRAMLI Geze	IV	PETERLAN Pavel	IV	1	0
6.	ŠKOLE Janez	IV	PANGRC Silvester	-	1	0

REZULTAT DVOBOJA - "VERIGA" : "ELAN" = $3\frac{1}{2}$: $2\frac{1}{2}$

(nadaljevanje s str. 4)

politike za razvojem socialističnih družbenih odnosov. S tem je tudi akumulativna moč gospodarstva zaostajala za fizičnim in vrednostnim naraščanjem mase proizvodnih sredstev in proizvodnje same, ker je v večji meri prenašalo bremena investicijskega programa in standard delovnih ljudi. Dokaz motenj gospodarst-

Tako se je v soboto, dne 5. junija 1965 ob 16 uri začel dvoboj v sindikalni dvorani tovarne "Verig" Lesce. Ekipa je lahko nastopila s šestimi igralci in z 2 rezervama, vsak igralec pa je imel za partijo 1,30 ure časa. Zaključek tekmovanja je bil ob 19 uri zvečer.

Potek dvoboja je bil izredno zanimiv. Vse je kazalo, da bomo zmagali, ko pa je član naše ekipe tov. Resman Andrej na četrti deski tako grobo pogrešil in spremenil zmago celo v poraz - ne v remi, nam je sreča obrnila hrbet. V slučaju neodločenega rezultata dvoboja 3 : 3 bi zmagali mi, ker imamo boljši rezultat na prvih treh deskah, zato bi nam zadostoval samo še en remi, ki nam je tako nesrečno ušel.

Po končanem tekmovanju je zmagovalna ekipa - domačini, prejela še v drugo pokal in se s tem že plasirala v nadaljnje tekmovanje. Sledila je še pogostitev vseh nastopejočih in fotografiranje obeh ekip, nakar smo se pristrčno poslovili ter prijateljsko razšli, kljub našemu neuspehu. Lahko pa bi bilo tudi obratno in namesto poraza - zmaga.

vu so zadnji ukrepi Zveznega izvršnega sveta, ki so predvsem zaradi stabilizacije in ureditve našega gospodarskega sistema. Z novimi gospodarskimi ukrepi bo tudi naša tovarna morala preiti na boljše organizacijo proizvodnega procesa, da se bodo zmanjšali stroški proizvodov in povečala produktivnost, ker bomo le na ta način lahko uspešno prebrodili težave, ki nas čakajo.

Varnostni ukrepi

Bojan
Zajc

NEKAJ MISLI OB RUDARSKI TRAGEDIJI V KAKNJU

Dne 7. junija se je v bosanskem rudarskem mestu Kakanj zgodila ena najtežjih nesreč pri delu pri nas, kjer je zaradi eksplozije metana izgubilo življenje 128 rudarjev. Verjetno so vsi člani kolektiva po radiu, televiziji ali preko dnevnega časopisja spoznali to tragedijo in sočustvovali z vsemi, predvsem družinami, ki bodo ostale za vedno brez očetov, sinov, bratov. Ob tej nesreči so bile mnoge misli, morda je bil vzrok zgolj nesrečni slučaj, toda to so bile le misli

Skupščina BiH, ki je obremenjavala vzroke kakanjske tragedije, je bila po posebni strokovni komisiji, ki je ugotovljala vzroke nesreče, seznanjena, da je moralo v smrt večina ponesrečenih rudarjev, ker so bili v rudniku strojno pomanjkljivi vsi varnostni ukrepi.

To je težka obremenitev za tehnično vodstvo, varnostno službo in organe upravljanja v podjetju. Komisija je ugotovila vrsto napak, s katerimi so bili neposredno kršeni predpisi in ukrepi za varno delo, kar je prispevalo, da je ta nesreča dobila katastrofalen obseg. Samo ako bi bil urejen pravilni sistem ventiliranja, bi bilo po mnenju komisije ostalo 90 rudarjev živih. Skupščina BiH je sprejela vrsto sklepov in zahtev za kaznovanje odgovornih oseb v rudniku, ki so imeli nepravilen odnos do varstva zaposlenih in kaj bo potrebno zagotoviti, da se kaj podobnega več ne bo pripetilo. Toda 7. junij 1965 je za nami in rudarji ki so izgubili svoja življenja v jami.

Novi temeljni zakon o varstvu pri delu, ki je bil sprejet 5. aprila 1965 še bolj konkretno poudarja vlogo in odgovornost delovnih organizacij in posameznikov za skrb človeka pri delu. Samo ako v ilustracijo navedemo, da se samo v Sloveniji

letno ponesreči približno 50 tisoč delavcev, kar predstavlja več kot 10 % zaposlenih, nam pove mnogo. Od teh 50 tisoč poškodb imamo na leto približno 100 mrtvih in na stotine delovnih invalidov zaradi poškodb pri delu. Tudi jugoslovansko povprečje ni dosti boljše in smo s temi podatki zelo zaostali za razvitimi evropskimi državami.

Nevarnost poškodb pri delu v rudniku ne moremo primerjati konkretno z lesno industrijo, kjer smo tudi mi zaposleni.

POZOR !

POZOR !

Vendar pa je ugotovitev, da se v našem podjetju letno poškoduje 30 + 40 delavcev ali cca 7 % na število zaposlenih, da misliti, da bomo morali še bolj skrbeti za varnost in ureditev delovnih pogojev. Vsekakor ne smemo prezreti, da je bilo na tem področju dosedaj veliko narejenega, da so bila vložena velika finančna sredstva za ureditev delovnih pogojev, ureditev delovnih mest, sanitarij ter sredstev za osebno zaščito, toda ti podatki nas ne smejo preslepiti.

Kakanjska katastrofa naj bo v opomin vsem, pa tudi nam, da moramo še v večji meri skrbeti za zavarovanje ljudi, predvsem pa strokovne službe, ki so po novem zakonu za to najbolj odgovorne. Še vedno obstaja mišljenje, da je reševanje problematike varstva pri delu stvar za to določenih služb ne pa stvar ostalih strokovnih služb, organov upravljanja in celotnega kolektiva. Pri reševanju tehnoloških in tehničnih problemov v proizvodnji bomo morali vsopredno reševati tudi vprašanje varnosti.

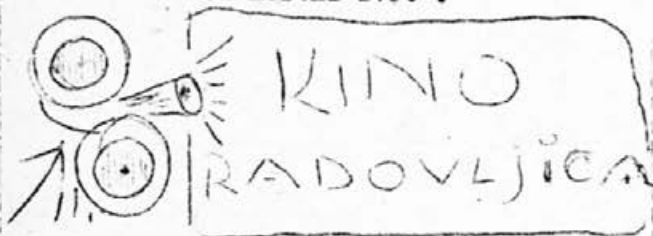
1	2	3	4	5	6	7		8	9	10	11	12
13								14				15
16					*	17	18	*	19			
20				*	21			22	*	23		
24			*	25					26	*	27	
28		*	29				*	30		*	31	
		32					*	33		34		
35	36					*	37					
38			*	39		*	40			*	41	42
43			*	44		45			*	46		
47			48	*	49				*	50		
51				52	*	53		*	54			
55					56			57	58			
	59							60				

NAGRAĐNA KRIZANKA

VODORAVNO: 1. zelo okusna morska školjka, 8. sloj, 13. odličen francoski filmski režiser (Henri-Georges, "Resnica), 14. četrtmilijensko francosko пристanišče ob Atlantiku, 16. glavno bolgarsko pristanišče ob Črnem morju, 17. vprašahica, 19. začetek tekme, 20. predsednik nezakonite kongoške vlade, 21. mlada afriška država, 23. državna blagajna, 24. termin, 25. železniški priklonni voz z zalogo vode in premoga, 27. reka na Peloponezu, 28. okrajšava za tisoč metrov, 29. ime gledal. in filmskega igralca Sotlarja, 30. bog sonca pri starih Egipčanih, 31. zgodovinsko mesto v severni Dalmaciji, 32. gorsko zdravilišče v švicarskem kantonu Graubünden, 33. plot, 35. državni namestnik v bizantinskem cesarstvu, 37. avstrijski socialist - revizionist (Max), 38. nasad okrog hiše, 39. začetnici angl. pisatelja kriminalnih romanov ("Mož iz Maroka"), 40. pasama lovskih psov, 41. kratica za "Plavalni klub", 43. mornarska pijača, 44. tisočinka milimetra, 46. latinski predlog (za), 47. ime perzijskega astronoma in pesnika Hajjama, 49. makedonski prosvetitelj iz 9. stoletja, 50. morska riba, 51. orjaška toda nestružena tropska kača, 53. kratica za "Pevski zbor", 54. del obraza (množina), 55. organsko barvilo, 57. prva pomladanska cvetlica, 59. narod na britanskem otočju, 60. holandski slikar socialnih motiyov (Josef, 1824 - 1912).

NAVPIČNO: 1. sodobni slov. literarni zgodovinar in esejist (Anton), 2. smučarska disciplina, 3. dan v tednu, 4. ovčja koša, 5. junakinja romana Mire Mihelič "April",

6. šahu podobna japonska igra, 7. glavno in največje mesto zvezne ameriške države Georgije, 8. pisemska kratica, 9. izrastek na glavi, 10. ime hrvaškega realista Kovačiča, 11. antikvar, 12. steklena posoda za gojenje živali in rastlin, 15. žena očetovega brata, 18. veletok v Pakistanu, 21. popularni ameriški skladatelj (opera "Porgy in Bess"), 22. letališče, 25. znanstveno načelo, izrek, 26. povrčnik zvona-
ste oblike, 29. mesto v Piemontu južno od Torina, 32. človek ki bojuje za naduho, 34. pregovor, 35. kontinent z najbolj členovito obalo, 36. sovjetski košarkarski reprezentant, 37. najvišji del Apeninov z vrhom Gran Sasso d'Italija, 41. cona, pokrajina, 42. zbirka zakonov, zbornik, 45. nenadna smrt, 46. redni mesečni dohodki, 48. okenska navojnica, 50. plašna gozdna žival, 52. sukanec, 54. sodobni slovenski pesnik in dramatik ("Zvezde so večne"), 56. kemični znak za nikelj, 58. kratica za "Varnostni svet".

GRENKA ŽETEV - Angleški barvni film

15. 7. 1965 ob 20 uri
17. 7. 1965 ob 18 uri
18. 7. 1965 ob 16 in 20 uri

MARLYN MONROE - Ameriški barvni film

16. 7. 1965 ob 20 uri
17. 7. 1965 ob 20 uri
18. 7. 1965 ob 18 uri

LABIRINT SRCA - Češki film

20. 7. 1965 ob 20 uri
21. 7. 1965 ob 18 in 20 uri

POT OKOLI SVETA - Jugoslovanski barvni film

22. 7. 1965 ob 16 in 20 uri
23. 7. 1965 ob 20 uri

AFRODITA BOGINJA LJUBEZNI - Ameriški barvni film

22. 7. 1965 ob 18 uri

KOMANČEROSI - Ameriški barvni film

24. 7. 1965 ob 20 uri
25. 7. 1965 ob 16, 18 in 20 uri

MALI RIBIČ - Japonski film

27. 7. 1965 ob 20 uri
28. 7. 1965 ob 18 in 20 uri

POVEST Z ZAPADA - Ameriški barvni revijski film

29. 7. 1965 ob 20 uri
31. 7. 1965 ob 17,30 uri
1. 8. 1965 ob 15,30 in 20 uri

DVA TEDNA V DRUGEM MESTU - Ameriški barvni film

30. 7. 1965 ob 20 uri
31. 7. 1965 ob 20 uri
1. 8. 1965 ob 18 uri

NOCOJ ALI NIKOLI - Francoski film

3. 8. 1965 ob 20 uri
4. 8. 1965 ob 18 in 20 uri

PATROLA SMRTI - Ameriški film

5. 8. 1965 ob 20 uri
7. 8. 1965 ob 20 uri
8. 8. 1965 ob 16 in 20 uri

ZORA - Jugoslovanski film

6. 8. 1965 ob 20 uri
8. 8. 1965 ob 18 uri

V SLUŽBI PANČA VILE - Mehiški barvni film

7. 8. 1965 ob 18 uri

ALARM NA JEZU - Francoski kriminalni film

10. 8. 1965 ob 20 uri
11. 8. 1965 ob 18 in 20 uri

MED JASTREBI - Nemško-jugoslovanski pustolovski film

12. 8. 1965 ob 20 uri
14. 8. 1965 ob 20 uri
15. 8. 1965 ob 16 in 18 uri

Ne brusi pri nezaščitenih brusilnih strojih!

Tudi najmanjša okvara na stroju lahko povzroči obratno nezgodo!

Splozka tla in nered povzročata nevarne padce!

Ali si se prepričal, če so pogonska zobata kolesa dovolj zavarovana!

Krožna žaga brez cepilnega klina je za posluževalce nevarna!

V lakirnici je zrak nasičen s topili, zato je nevarnost požara velika!

Javi takoj elektro-oddelku vsako najmanjšo poškodbo na napeljavi, varovalkah, stikalih itd.

Roka je nenadomestljiva - zavarujmo jo pri delu!

Pri vsaki najmanjši nezgodi poišči prvo pomoč - odprta rana jenevarna!

Prehodi morajo biti vedno prosti!